

Nyhedsoversigt fra Danske Lærerorganisationer International

2024-03 (april 2024)

BUPL

DM

GL

Kære læser,

I den forgange måned fremlagde EU-Kommissionen en universitetspakke med tre sammenhængende initiativer – alle centreret om skabelsen af et fælleseuropæisk eksamensbevis. Desuden blev der fremlagt en ny strategi for Horizon Europe – EU's største forskningsfinansieringsinitiativ – for perioden 2025-2027. EU-Kommissionen har også fremlagt hhv. et forslag til revision af kvalitetsrammen for praktikophold fra 2014 samt et forslag til et nyt direktiv om praktikophold. Andetsteds har Europarådet fremlagt en uddannelsesstrategi for uddannelse frem mod 2030, hvor digitalisering af uddannelse spiller en central rolle – og desuden barsler Europarådet med en konvention om kunstig intelligens og overholdelse af menneskerettighederne. Læs om det og meget mere i denne måneds nyhedsoversigt.

God læselyst!

Danske Lærerorganisationer International

Danske Lærerorganisationer International
Danish Teacher Trade Unions
Syndicats d'Enseignants Danois

DLi

Oversigt over nyheder i denne nyhedsoversigt

Oversigt over nyheder i denne nyhedsoversigt	2
Events	3
Publikationer	3
Politik	3
Europarådets uddannelsespolitiske strategi og konvention om kunstig intelligens	4
Nordisk samarbejde: Ny rapport om dagtilbud i Norden	4
Kommissionen giver en ide om hvilke europæiske (forsknings)horisonter der ønskes udforsket 5	
Danmark og Schweiz i forstærket videnskabeligt samarbejde	5
Morten Bødskov vil have EU til at sikre børn mod tech-giganter	5
EU-Kommissionen har foreslået to initiativer om praktikophold	5
Kommissionen fremsætter handleplan på opfordring fra arbejdsmarkedets parter	6
Opsamling på komparative OECD-undersøgelse	6
OECD udgav 29. februar ligeledes en komparativ rapport. OECD-rapporten udforsker hvordan social ulighed kan mindskes gennem effektiv karrierevejledning, rapporten er baseret på en analyse der sammenligner PISA- og PIAAC-data.....	6
EU-Kommissionen har fremlagt en universitetspakke	7

Events

10. april Kl. 19.00-21.00 Gladsaxe Hovedbibliotek	AOF: EU's betydning for det danske arbejdsmarked
11.-12. april Skellefteå, Sverige	Nordisk Ministerråd: Taking great strides towards sustainable competence: a Nordic conference that aims to inspire to new opportunities
17. april Kl. 11.30-12.30	OECD: Webinar: AI and cheating in education: How can we safeguard the integrity of exams? (Henvendt ISCED 3-niveau)
18. april Kl. 15.00-23.00	Brookings: Webinar: Symposium on education systems transformation for and through inclusive education
19. april Kl. 13.00-14.00	OECD: Webinar: The Creative Classroom - Rethinking Teacher Education for Innovation
23. april kl. 13.00-15.30	Uddannelse- og Forskningsministeriet: Webinar om COST (European Cooperation in Science and Technology) – hør om støtte til internationale forskernetværk

Politik

Publikationer

- EU-Kommissionen:** [Digital skills playbook for educators](#)
- EU-Kommissionen:** [The pandemic, socioeconomic disadvantage, and learning outcomes](#)
- EU-Kommissionen:** [6th European Education Summit](#)
- EU-Kommissionen:** [Inforegio - Ninth Report on Economic, Social and Territorial Cohesion](#)
- OECD:** [PISA 2022 Technical Report](#)
- OECD:** [PISA Vocational Education and Training \(VET\) : Assessment and Analytical Framework](#)
- CSIS (Center for Strategic & International Studies):** [Investing in Quality Education for Economic Development, Peace, and Stability](#)

Europarådets uddannelsespolitiske strategi og konvention om kunstig intelligens

Europarådets nye [uddannelsesstrategi](#) sætter retningen for Europarådets arbejde med uddannelse frem mod 2030. Strategien er sat i verden for at bidrage til at indfri Europarådets målsætning om en demokratisk fremtid som aftalt ved et [møde](#) for Europarådets regeringschefer i Reykjavík i maj 2023 og består af tre bærende søjler. Den første søjle indebærer et arbejde med at forstærke den demokratiske kultur og gøre alle i stand til at være aktive deltagere i demokratiske samfund. For det andet fokuserer strategien på at gøre uddannelsessystemer mere inklusive og tilpasse undervisningen til den enkelte. For det tredje er den digitale omstilling et fokuspunkt, og vigtigheden af en omstilling med menneskerettighederne for øje bliver understreget. Vedrørende sidste punkt kan det desuden nævnes, at Europarådet den 17. maj forventes at vedtage en konvention om kunstig intelligens. Konventionen forventes at supplere EU's kommende forordning om kunstig intelligens, idet forordningen er industri- og markedsorienteret, mens konventionen er rettet mod staternes pligt til at beskytte menneskerettigheder og demokrati. Læs mere om konventionen i Folketingets [samlenotat](#).

EU og Grønland indgår aftale om uddannelsesinvesteringer

Under Ursula von der Leyens besøg i Grønland i marts blev der indgået en styrket [samarbejdsaftale](#). Ifølge aftalen vil EU investere 71,25 millioner euro i Grønlands uddannelsessystem. Aftalen er en del af EU's Global Gateway-program, som er EU's strategiske program for relationer med partnere uden for EU.

Nordisk samarbejde: Ny rapport om dagtilbud i Norden

En arbejdsgruppe under Nordisk Ministerråd for uddannelse har udgivet en [rapport](#), der beskæftiger sig med, hvilken økonomisk betydning kvalitet i dagtilbud har senere livet. Rapporten argumenterer for, at problemer med pædagogmangel og –fastholdelse er en væsentlig hindring for kvalitet og anbefaler at investere yderligere i professionen. Til sidst anbefaler rapporten at sikre, at børn i sårbare familier også kommer i daginstitution. Rapporten henviser også til Nordiske Lærerorganisationers Samråds (NLS) [rapport om lærermangel](#) fra 2023.

Kommissionen giver en ide om hvilke europæiske (forsknings)horisonter der ønskes udforsket
Europa-Kommissionen udgav 20. marts den strategiske ramme for [Horizon Europe \(EU's største forskningsinitiativ\) 2025-2027](#). I planen fremgår det, at der vil blive lagt vægt på tre hovedområder:

1. Grøn omstilling
2. Digitalisering
3. Styrkelse af Europa

Herudover vil forskning inden for udviklingen af kritiske teknologier, såsom mikrochips og kvanteteknologi, også modtage særlig støtte.

Danmark har påvirket den strategiske ramme via de fem danske referencegrupper for Horizon Europe. Referencegrupperne er sammensat af aktører fra vidensinstitutioner og erhvervslivet (manglen på aktører fra fagbevægelsen skinner igennem).

De fem referencegrupper er fordelt på Strategisk Programkomité og programkomitéerne for sundhed (klynge 1), digitalisering og rum (klynge 4), klima, energi og transport (klynge 5) og bioøkonomi og miljø (klynge 6). Der kan læses mere om interessegrupperne og den danske interessevedtagelse [her](#).

Sydkorea vil være et nyt ikke-EU-medlem under det nye rammeværk, der kan læses mere om aftalen mellem EU og Sydkorea [her](#).

Danmark og Schweiz i forstærket videnskabeligt samarbejde

Den danske og den schweiziske undervisningsminister har underskrevet en [aftale](#) om øget forskningssamarbejde på mange områder – herunder kvanteteknologi og sundhedsforskning. Da Schweiz ikke er en del af *Horizon Europe*, har den danske regering prioriteret at intensivere samarbejdet. Schweiz brugte i 2021 191 milliarder kr. på forskning svarende til 3,4 % af BNP. Til sammenligning brugte Danmark i 2022 2,8 %.

Morten Bødskov vil have EU til at sikre børn mod tech-giganter

Erhvervsminister Morten Bødskov har sendt et [åbent brev til kommissær Thierry Breton](#), hvor han opfordrer Kommissionen til at intensivere sit arbejde med at få gennemført et direktiv der sikrer aldersverifikation på sociale platforme. Brevet kommer på baggrund af at Frankrig har vedtaget en lov om aldersverifikation, der siden hen er blevet dømt ugyldig af Kommissionen. I Danmark har man haft lignende intentioner og er også af regeringens [tech-ekspertgruppe](#) blevet opfordret til at indføre aldersverifikation. Bødskov har til Folketingets Erhvervsudvalg redegjort for rationalet bag [brevet](#). Bødskov har også taget sagen i egen hånd og indkaldt techgiganterne; Facebook, Google, Snapchat og TikTok til [møde](#), for at drøfte hvordan de kan tage et større ansvar.

EU-Kommissionen har foreslået to initiativer om praktikophold

For at forbedre kvaliteten af praktikophold har EU-Kommissionen foreslået to initiativer.

For det første har EU-Kommissionen offentliggjort et [forslag til henstilling om revision af kvalitetsrammen for kvalitetspraktikophold fra 2014](#). Forslaget til henstilling dækker alle former for praktikophold – *open market traineeships*, praktikophold ifm. uddannelse og jobaktivering samt lærlingeforløb – og opfordrer bl.a. til at sikre praktikanter adgang til mentor, sikre praktikanter sociale rettigheder og fair aflønning.

Kommissionens andet initiativ – et [forslag til direktiv om praktikophold](#) - omfatter kun *open market traineeships*. Forslaget stadfæster princippet om ikke-diskrimination og indeholder initiativer, der skal sikre, at praktikanter ikke bliver behandlet dårligere end andre ansatte. Desuden forpligter det foreslåede direktiv medlemsstaterne til at kontrollere, at praktikophold ikke bliver brugt til at camouflere almindelige jobs uden væsentligt læringsindhold. Til sidst sikrer direktivet, at arbejdstagerrepræsentanter og fagforeninger kan være med til at sikre praktikanter rettigheder. Læs mere om dobbeltinitiativet [her](#).

Kommissionen fremsætter handleplan på opfordring fra arbejdsmarkedets parter

EU-Kommissionen har [offentliggjort](#) en handleplan for at komme den europæiske mangel på færdigheder og arbejdskraft til livs. Kommissionen har udviklet handleplanen i samarbejde med de europæiske arbejdsmarkedsparter. Handleplanen er blevet udviklet som et resultat af "[Tripartite Social Summit](#)". Tripartite Social Summit var arrangeret af det belgiske formandskab og bestod, udover dem selv, af repræsentanter fra Kommissionen og arbejdsmarkedets parter.

Handleplanen fremhæver fem områder, hvor der er behov for snarlig handling:

1. Støtte til underrepræsenterede personer på arbejdsmarkedet.
2. Sikre tilstrækkelig støtte til færdighedsudvikling, opkvalificering og uddannelse.
3. Forbedring af arbejdsvilkår i udvalgte sektorer, Kommissionen fremhæver sektorer der er præget af hårdt fysisk arbejde, som eksempel.
4. Forbedre den frie bevægelighed for studerende.
5. Sikre at EU er en region der kan tiltrække den nødvendige arbejdskraft fra ikke EU-lande.

En mere detaljeret gennemgang af Kommissionens anbefalinger kan findes [her](#). Kommissionen har i samme forbindelse også [fremlagt](#) det årlige resultat af den tidligere handleplan, her fremgår det at 3,5 millioner europæere modtog opkvalificering fra over 2.500 organisationer i 2022 og 2023, alt sammen som en del af den forrige handleplan.

I den nye handleplan regner man med at opkvalificere over 25 millioner europæere inden 2030.

Opsamling på komparative OECD-undersøgelse

De store internationale OECD-undersøgelser er de sidste årtier blevet anvendt som løftestang for større reformer af uddannelsessektoren af regeringer i OECD-landene. DLI-kontoret har tidligere beskrevet, hvordan resultaterne af PISA 2022 blev brugt politisk af de nordiske lande, oversigten kan findes i [nyhedsoversigten fra december 2023](#). EU-Kommissionen har gjort sig den samme observation og har derfor, i et forsøg på at understøtte politikudviklingen i medlemsstaterne, startet en serie, hvor de laver komparative analyser af OECD-resultater mellem EU-staterne.

De første to udgivelser i denne serie er; sammenhængen mellem [børns læsekompetencer og trivsel](#), der er undersøgt med udgangspunkt i PIRLS-resultaterne og hvordan EU-staterne håndterer [udfordringen med at sikre lige adgang til uddannelse samtidig med at man også udfordrer de dygtigste](#). Undersøgelsen er lavet på baggrund af data fra PISA 2022. Begge undersøgelser fokuserer derudover på betydningen af skærmforbrug, her ses det i PISA-analysen at danske elever er de elever i EU der bruger flest timer foran en skærm til læringsbrug (figur 28). Danmark er dog også det EU-land, hvor sammenhængen mellem mere skærmforbrug og bedre matematikresultater er størst (figur 29). I PIACC-analysen er der en negativ korrelation mellem øget skærmforbrug over 30-minutter om dagen og læsefærdigheder (figur 3), der er dog en positiv sammenhæng på op til 30-minutters skærmforbrug, en tendens der gør sig gældende i alle EU-stater. OECD udgav 29. februar ligeledes en komparativ rapport. OECD-rapporten udforsker [hvordan social ulighed kan mindskes gennem effektiv karrierevejledning](#), rapporten er baseret på en analyse der sammenligner PISA- og PIAAC-data.

EU-Kommissionen har fremlagt en universitetspakke

EU-Kommissionen har fremlagt en universitetspakke, der indeholder tre initiativer der alle handler om øget transnationalt samarbejde universiteter imellem.

Det første - og ifølge Kommissionen mest centrale udspil - er et [forslag om skabelsen af et fælleseuropæisk eksamensbevis](#). Et fælleseuropæisk eksamensbevis skal efter hensigten bidrage til at styrke universitetssamarbejde og fælleseuropæiske uddannelser på tværs af universiteter som det f.eks. er tilfældet i [European Universities-initiativet](#).

Det andet initiativ er et forslag til en [rådshenstilling om europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem for videregående uddannelsesinstitutioner](#). Henstillingen skal styrke kvalitetssikringen af fælleseuropæiske uddannelser på tværs af landegrænse, således at institutioner har tillid til kvaliteten af uddannelsesforløb og at automatisk anerkendelse af kvalifikationer opnået i udlandet bliver nemmere at gennemføre. Mere specifikt bliver det foreslået, at der skal udvikles en tværinstitutionel kvalitetssikringstilgang, hvor eksterne kvalitetssikringsbureauer kan udføre evalueringer af uddannelserne.

Det tredje initiativ er en [rådshenstilling om attraktive og bæredygtige karrierer i universitetsverdenen](#).

Rådshenstillingen sigter imod at fremme værdien af undervisningsaktiviteter i forbindelse med transnationale aktiviteter i forskeres karriereforløb på lige fod med f.eks. forskningsaktiviteter.

Læs mere om den samlede universitetspakke [her](#)